

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาคำแนะนำการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาคำแนะนำการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี วิจัยดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาคำแนะนำการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าแผนกวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี หัวหน้าแผนกวิชา และครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และสถาบันที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกัน จำนวน 102 คน มีความเชื่อมั่น 0.95 ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม 5 ระดับ จำนวน 80 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาคำแนะนำโดยแบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีความเชื่อมั่น 0.82 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาคำแนะนำการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี และผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าแผนกวิชา และครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา ของสถาบันที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกัน

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จบการศึกษาระดับปริญญาโท ตำแหน่งครูผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 20 ปีขึ้นไป

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพและปัญหาการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ใน 8 ด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร ในภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีส่วนร่วมกับผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาในการติดตาม และประเมินผลการนำหลักสูตรทวิศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรทวิศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ สังคมและความต้องการของท้องถิ่น และบุคลากรในสถานศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง แนวดำเนินการ และเนื้อหาสาระของหลักสูตรทวิศึกษา น้อยที่สุด สำหรับภาพรวมของปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการสำรวจความพร้อมด้านหลักสูตรก่อนการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรทวิศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมอาชีวศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สภาพเศรษฐกิจ สังคมและความต้องการของท้องถิ่น และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาที่สอดคล้องกับเวลาเรียนในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

2.2 ด้านการบริหารการศึกษา ในภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีความเหมาะสมในการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการบริหารและกำหนดนโยบายหรือแนวทางการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และสถานศึกษามีการบริหารจัดการด้าน สื่อ นวัตกรรม วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา น้อยที่สุด สำหรับภาพรวมของปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการบริหารการจัดทำแผนการเงินงบประมาณในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษามีการบริหารจัดการด้าน สื่อ นวัตกรรม วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบทวิศึกษาที่ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รองลงมาคือ สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญและเห็นคุณค่าในการเรียนการสอนสายวิชาชีพ

ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่เหมาะสม น้อยที่สุด สำหรับปัญหาในภาพรวมมีปัญหการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่เหมาะสม รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดโครงการให้ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอนแบบทวิศึกษากับครูผู้สอน เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษาได้มีการแนะนำแนวการสอน การวัดผล และการประเมินผลแก่ผู้เรียนในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

2.4 ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการสอน ในภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการสร้างตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและการผลิตสื่อการสอน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ใช้เครื่องมือ เครื่องจักร และสื่อการสอนที่มีความทันสมัย แปลกใหม่ ที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณเพียงพอ สำหรับการจัดหา ซ่อมแซม บำรุงรักษา เครื่องมือ เครื่องจักร และสื่อการสอน ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา น้อยที่สุด สำหรับปัญหาในภาพรวมมีปัญหการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และสื่อการสอนกับหน่วยงานภายนอก รองลงมาคือ สถานศึกษามีเครื่องมือ เครื่องจักรและสื่อการสอนที่สะดวก ง่ายต่อการใช้งานในการจัดการศึกษาทวิศึกษา และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการสร้างตระหนักให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรและการผลิตสื่อการสอน

2.5 ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา ในภาพรวม มีสภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีความเหมาะสมในการจัดครูผู้สอนที่จบการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษาจัดให้ครูผู้สอนมีการประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบทวิศึกษา และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน ทั้งภายใน ภายนอกสถานศึกษาที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาให้กับครูผู้สอน

2.6 ด้านการวัดผลประเมินผล ในภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจวัตถุประสงค์ของการวัดผล ประเมินผลการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษามีการประสานงานในการจัดการวัดผล ประเมินผลร่วมกับ

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกัน และสถานศึกษามีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา น้อยที่สุด สำหรับปัญหาในภาพรวมมี ปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดทำ และพัฒนาเครื่องมือการวัดผล ประเมินผลการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจวัตถุประสงค์ของการวัดผล ประเมินผลการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการอนุมัติผลการเรียนและการเทียบโอนผลการเรียนตามที่คณะกรรมการวัดผล ประเมินผลกำหนดไว้ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

2.7 ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ในภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีสถานที่ฝึกอาชีพมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดสถานที่ฝึกอาชีพในสถานประกอบการที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับให้กับนักเรียน ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และนักเรียนมีความพร้อมทางด้านความรู้ ทักษะต่าง ๆ ในการเข้ารับการฝึกอาชีพในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา น้อยที่สุด สำหรับปัญหาในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยค่าสูงสุดคือ นักเรียนมีความพร้อมทางด้านความรู้ ทักษะต่าง ๆ ในการเข้ารับการฝึกอาชีพในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา รองลงมาคือ นักเรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอาชีพในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาไปปฏิบัติงานได้ และน้อยที่สุดคือ สถานที่ฝึกอาชีพมีขนาดเหมาะสมกับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอาชีพ

2.8 ด้านการนิเทศการศึกษา ในภาพรวมมีสภาพการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีความเหมาะสมในการกำกับดูแลประสานงานการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และสถานประกอบการ รองลงมาคือ สถานศึกษามีการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานที่จัดการศึกษาร่วมกัน ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และสถานศึกษามีการให้บุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการนิเทศการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา น้อยที่สุด สำหรับปัญหา ในภาพรวมมี ปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับน้อย โดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน ทั้งภายใน ภายนอกสถานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาให้กับครูผู้สอน รองลงมาคือ สถานศึกษามีการจัดครูผู้สอนที่มีความสามารถในการจัดการชั้นเรียน และแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา และสถานศึกษาจัดครูผู้สอนที่จบการศึกษาตรงกับวิชาที่สอนในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา น้อยที่สุด สำหรับปัญหาในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาอยู่ในระดับน้อยโดยค่าสูงสุดคือ สถานศึกษามีการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

แบบทวิศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ สถานศึกษามีการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานที่จัดการศึกษาร่วมกัน ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาและสถานศึกษามีการกำกับดูแลประสานงานการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และสถานประกอบการ และน้อยที่สุดคือ สถานศึกษามีการนิเทศการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการ ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

สรุปสภาพการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ด้านหลักสูตร ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการศึกษา ตามลำดับ และสรุปปัญหาการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยค่าสูงสุดคือ ด้านหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านเครื่องมือ เครื่องจักรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ตามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

จากการสัมภาษณ์พบแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จำนวน 45 รายการจำแนกออกเป็น 8 ด้าน สรุปได้ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร

1.1 สำรวจความพร้อมของสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาร่วมกัน ในด้านผู้เรียน ตลอดจนความพร้อมของสภาพท้องถิ่น

1.2 กำหนดเป้าหมายคุณลักษณะของผู้เรียน ระยะเวลาดำเนินการ รายละเอียดการฝึกอาชีพ การนิเทศการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ กำหนดหน่วยงานและผู้รับผิดชอบด้านหลักสูตร

1.3 กำหนดหน่วยงานรับผิดชอบด้านหลักสูตร

1.4 สร้างความตระหนักของผู้บริหารเกี่ยวกับภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติด้านหลักสูตร

1.5 สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องร่วมมือกันในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

2. ด้านการบริหารการศึกษา

2.1 รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณและสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้มีโอกาสร่วมในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษา

2.2 ผู้บริหารควรคำนึงถึงความพร้อมและความเหมาะสมทางด้านงบประมาณ

2.3 ผู้บริหารทั้ง 2 ฝ่าย ร่วมมือกันจัดทำแผนการบริหารจัดการศึกษาด้านงบประมาณในเรื่องของแหล่งที่มาของงบประมาณและการใช้งบประมาณ

3. ด้านการจัดการเรียนรู้

3.1 กำหนดนโยบายด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้ชัดเจน

3.2 วางแผนการดำเนินการ ปฏิบัติตามแผน ติดตามประเมินผล นำผลการประเมินไปพัฒนางาน

3.3 ส่งเสริมให้มีหน่วยงานแสวงหาแนวทางการมีส่วนร่วมและสนับสนุนในการปฏิบัติกิจกรรม และงบประมาณในการจัดการศึกษา

3.4 มีความหลากหลายในการจัดการศึกษา จัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

3.5 กำหนดขอบข่ายหน้าที่ให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ประเมินผลการปฏิบัติงาน นำผลการประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3.6 จัดกิจกรรมศึกษาดูงานทั้งภายนอกและภายในเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนรู้

4. ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการสอน

4.1 ผู้บริหารและบุคลากรทั้ง 2 ฝ่าย ร่วมมือกันในการประสานงานเครือข่ายการเรียนรู้ในด้านเครื่องมือเครื่องจักรสื่อการสอนกับหน่วยงานภายนอก

4.2 สร้างความตระหนักให้กับผู้เรียนในหลักสูตรทวิศึกษา

4.3 จัดทำคู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษาให้กับนักเรียน

4.4 จัดกิจกรรมศึกษาดูงานให้กับนักเรียน ได้มีโอกาสได้เข้ามาเรียนรู้แหล่งการเรียนรู้ของจริงจากสถานประกอบการ หรือในสถาบันอาชีวศึกษา

5. ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา

5.1 กำหนดนโยบายด้านอัตรากำลังคนให้ชัดเจน

5.2 จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน

5.3 จัดทำแผนการศึกษาดูงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและในสถานประกอบการ

- 5.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู
- 5.5 ฝึกอบรม พัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู
- 5.6 ส่งเสริมให้ครูมีความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง เป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน
- 5.7 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยเป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้
- 5.8 ส่งเสริมกระบวนการทำงานเป็นทีม เป็นระบบและต่อเนื่อง
- 6. ด้านการวัดผล ประเมินผล
  - 6.1 กำหนดนโยบายการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน
  - 6.2 กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานวัดผลและประเมินผล
  - 6.3 กำหนดมาตรฐานของเครื่องมือการวัดผลประเมินผล ปรับปรุงมาตรฐานเครื่องมือให้เหมาะสม
  - 6.4 ดำเนินการวัดผลและประเมินผลร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย อย่างต่อเนื่องทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ
  - 6.5 กำหนดวิธีการ บุคลากร ระยะเวลาในการดำเนินงานวัดผลและประเมินผลที่เป็นขั้นตอน เป็นกระบวนการที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือ
  - 6.6 มาตรการช่วยเหลือนักเรียนในการปรับปรุงเกรดเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการเทียบโอนรายวิชาได้
  - 6.7 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผล แล้วนำผลไปพัฒนาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา
- 7. ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ
  - 7.1 จัดการแนะแนวทางการเลือกสถานประกอบการในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียน ได้เลือกให้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน
  - 7.2 ควรมีแหล่งฝึกอาชีพรองรับนักเรียนที่เรียนในแบบทวิศึกษา
  - 7.3 สร้างความมั่นใจ ศรัทธา ให้เกิดขึ้นกับครู ให้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในรูปแบบทวิศึกษา และให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สำเร็จ
  - 7.4 สร้างความตระหนักให้กับนักเรียน ได้เห็นถึงความจำเป็นและตั้งใจเรียนที่จะเรียนในระบบทวิศึกษา
- 8. ด้านการนิเทศการศึกษา
  - 8.1 มีการวางแผน และประชุมสัมมนาประสานงานด้านการศึกษาความร่วมมือทั้ง 2 ฝ่าย

- 8.2 กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาให้ชัดเจน
- 8.3 ให้แนวทางในการพัฒนาบุคลากร มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง
- 8.4 กำหนดคุณสมบัติของบุคลากรให้เหมาะสม
- 8.5 กำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากร
- 8.6 ประสานงานและจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ
- 8.7 ระบบการนิเทศอย่างชัดเจน
- 8.8 ผู้บริหารของทั้ง 2 ฝ่าย ต้องตระหนักถึงประโยชน์ของการนิเทศการศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี มีประเด็นที่ควรพิจารณา และนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. สภาพและปัญหาการจัดการการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยค่าสูงสุดคือ ด้านหลักสูตร รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับวิจัยของ ผดุงเกียรติ ปานแดง (2556, หน้า 125) วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพ การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนและการเตรียม หลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนศักดิ์ เปาริก (2550, หน้า 81) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา เห็นว่า สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ด้านการวางแผนหลักสูตร/กำหนดจุดหมายอยู่ในระดับมาก

จากแนวคิดและงานวิจัยข้างต้น และผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าปัญหาเกิดขึ้นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครู คุรุฝึกในสถานประกอบการ ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา ยังไม่ครบตามจุดหมายของหลักสูตร เอกสารคู่มือต่าง ๆ ไม่พอเพียง จำนวนบุคลากรกับ

นักเรียนไม่สมดุลกัน สถานศึกษาทั้ง 2 ฝ่าย มีข้อจำกัดในด้านต่าง ๆ หลายประการ และครูผู้สอนมีความเข้าใจในเรื่องการวัดผลประเมินผลน้อย และงบประมาณจากภาครัฐและเอกชนไม่เพียงพอ

2. นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน จำแนกออกเป็น 8 ด้านคือ ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักสูตร แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาด้านหลักสูตร โดยการสำรวจความพร้อมของสถานศึกษา สถาบันอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาร่วมกัน ผู้เรียน ตลอดจนความพร้อมของสภาพท้องถิ่น ซึ่งสถานศึกษาและสถานประกอบการต้องร่วมมือกันในเรื่องของการกำหนดสาขาวิชาชีพ กำหนดเป้าหมายคุณลักษณะของผู้เรียน ระยะเวลาดำเนินการ รายละเอียดการฝึกอาชีพ การนิเทศการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ การออกไปรับรอง และการมอบใบประกาศนียบัตร โดยกำหนดเป็นนโยบาย วางหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร แก่บุคลากร ส่งเสริมการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตร กำหนดหน่วยงานและผู้รับผิดชอบด้านหลักสูตร และที่สำคัญคือ การสร้างความตระหนักของผู้บริหารเกี่ยวกับภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติด้านหลักสูตร ในด้านการปฏิบัติควรจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะในการสำรวจความพร้อมของการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ประชุมวางแผนการดำเนินงานสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาร่วมกัน ทำความเข้าใจในหลักการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา จัดทำแผนการเรียนการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานประกอบการ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติให้กับผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาและในสถาบันอาชีวศึกษา จัดประชุมเฉพาะกลุ่มเกี่ยวกับการทำเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรและให้ความรู้เกี่ยวกับเอกสารประกอบการใช้หลักสูตรแก่ผู้สอน จัดให้มีห้องสมุด อินเทอร์เน็ต สื่อต่าง ๆ เพื่อให้บริการการค้นคว้า จัดหาหรือจัดทำคู่มือ เอกสาร จัดให้มีการศึกษาดูงานด้านหลักสูตรหรือด้านวิชาการให้กับบุคลากรด้านต่าง ๆ จัดอบรมเพื่อจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่นเพื่อให้ความรู้ ทำวิจัยในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่น จัดคณะบุคลากรหรือคณะกรรมการเพื่อนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร จัดประชุมชี้แจงแนวทางวิธีการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ เก็บรวบรวมข้อมูลติดตามผลการนิเทศ นำผลการนิเทศไปพัฒนาหลักสูตร และการวัดผลประเมินผล จัดวิชาให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลาย มีการทดสอบความถนัดและชี้แจงให้นักเรียนเลือกเรียนในรายวิชาตามความถนัด และมีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับวิจัยของ ชนศักดิ์ เปาริก (2550, หน้า 81) วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นว่า สภาพ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ด้านการวางแผนหลักสูตร กำหนดจุดหมายอยู่ใน ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญศรี ภูสุวรรณ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและ ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด เทศบาลในจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัย ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปฏิบัติหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่การเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และ สอดคล้องกับ ผดุงเกียรติ ปานแดง (2556, หน้า 125) วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบูรณาการภูมิ ปัญญาท้องถิ่นในการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นใน การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนและการเตรียมหลักสูตรสถานศึกษา ในภาพรวมมี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากแนวทางการแก้ไขปัญหา การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา งานวิจัยข้างต้นและ ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาด้าน หลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เนื่องจากแนวทางดังกล่าวครอบคลุมการดำเนินการพัฒนางาน ด้านหลักสูตร โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทั้ง 2 ฝ่าย ในการจัดหลักสูตรและการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรต่าง ๆ ตลอดจนการบริการด้านต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านการบริหารการศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาด้านการ บริหารจัดการศึกษา รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่สำนักงานคณะกรรมการการ อาชีวศึกษาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา รัฐบาลควรสนับสนุนให้สถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชนได้มีโอกาสร่วมในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษา เพราะสถานศึกษาเอกชนจะมีความพร้อมทางด้านงบประมาณมากกว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษาของ รัฐบาล ก่อนดำเนินการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาผู้บริหารควรคำนึงถึงความพร้อมและความ เหมาะสมทางด้านงบประมาณ ครู บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งสถานประกอบการที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ ที่เหมาะสมด้วย โดยมีการจัดทำแผนการบริหารจัดการศึกษาด้านงบประมาณ ครู บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ อย่างชัดเจนในเรื่องของแหล่งที่มาของงบประมาณและการใช้งบประมาณ นักเรียนที่เรียน

หลักสูตรทวิศึกษาควรได้รับงบประมาณจัดสรรเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรให้กับนักเรียนที่เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สถานศึกษาทั้ง 2 ฝ่ายต้องร่วมกันวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกันในการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษามีการตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนการเงิน งบประมาณ การใช้ และการประเมินผลการใช้งบประมาณ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้กับทางโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยตรง จัดทำแผนการบริหารหลักสูตร ในเรื่องของการพัฒนาบุคลากร นักเรียน สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาคาดการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญศรี ภูสุวรรณ (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาภาพและปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลในจังหวัดสมุทรสงคราม ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปฏิบัติหน้าที่โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ได้แก่ 1) การส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐาน 2) การปฏิบัติกรอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย จากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น 3) การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีต ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ 4) การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา 5) การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา 6) การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร รินทะ (2554) กล่าวว่า การบริหารเป็นกิจกรรมที่ทุกกลุ่มบุคคล ได้ร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยองค์ประกอบอย่างน้อยอยู่สองประการ ได้แก่ ปัจจัยในการดำเนินงานของ กิจกรรม หรือเรียกว่า ปัจจัยการบริหารและกระบวนการดำเนินกิจกรรม หรือกระบวนการบริหารและเป็นกระบวนการในการประสานงานในการทำงานอย่างเป็นระบบ โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามกระบวนการบริหารคือ การวางแผน (Planning) การดำเนินงาน (Doing) การประเมินผลหรือการตรวจสอบ (Checking) และการปรับปรุง (Action) ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายขององค์กร การบริหารและการจัดการ

จากแนวทางการแก้ไขปัญหาคาดการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา งานวิจัยข้างต้นและผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาคาดการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาด้านการบริหารจัดการศึกษา เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เนื่องจากแนวทางดังกล่าวครอบคลุมการดำเนินงานด้านการบริหารการศึกษาโดยมีการจัดทำแผนการบริหารจัดการศึกษาด้านงบประมาณ ครุบุคลากร วัสดุอุปกรณ์อย่างชัดเจนในเรื่องของแหล่งที่มาของงบประมาณและการใช้งบประมาณ สถานศึกษา

ทั้ง 2 ฝ่ายต้องร่วมกันวางแผนการใช้งบประมาณร่วมกันในการบริหารจัดการศึกษาแบบทวิศึกษามี การตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนการเงิน งบประมาณ การใช้และการประเมินผลการใช้ งบประมาณ

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ แนวทางการแก้ไขปัญหาคือการจัดการศึกษาด้านจัดการ เรียนรู้ โดยกำหนดนโยบายด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้ชัดเจน วางแผนการดำเนินการ ปฏิบัติตามแผน ติดตามประเมินผล นำผลการประเมินไปพัฒนางาน ดำเนินการสำรวจ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีความหลากหลายในการจัดการศึกษา ส่งเสริมด้านอินเทอร์เน็ต จัดหางบประมาณ ส่งเสริมให้มีหน่วยงานแสวงหาแนวทางการมีส่วนร่วมและสนับสนุนในการ ปฏิบัติกิจกรรม จัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน นำเสนอผลงานในรูปแบบนิตยสาร ประสาน ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษากำหนดหัวข้อการเรียนรู้ และแนวทางของ หลักสูตรให้ชัดเจน โดยปฏิบัติงานร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย สร้างแรงจูงใจ มีหน่วยงานรับผิดชอบ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและมีการปรับปรุงอย่างเหมาะสม ในด้านการปฏิบัติ ต้องดำเนินการ โดยฝ่ายวิชาการร่วมกับฝ่ายจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของทั้ง 2 ฝ่าย ประสานงานบุคลากร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เชิญวิทยากรให้ความรู้ ติดตามประเมินผล สำรวจข้อมูลความต้องการของ ผู้เรียน กำหนดเป้าหมายในการรับนักศึกษาสาขาวิชาชีพ ตลอดจนการรับสมัคร จัดนิทรรศการแสดงผลงานด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเทคโนโลยีปฏิบัติงาน จัดครู บุคลากรในการกำกับดูแล นักเรียน วางแผนตารางการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน ให้การสนับสนุนในการปฏิบัติกิจกรรม จัดกลุ่ม นักเรียนตามความสนใจ มีที่ปรึกษาในการปฏิบัติกิจกรรม ศึกษากระบวนการต่าง ๆ จัดทำแผนการ จัดการเรียนรู้ โดยการเน้นการบูรณาการร่วมกันหลาย ๆ ฝ่าย เข้าด้วยกัน มีการเผยแพร่ผลงาน วิชการ ผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง จัดทำแฟ้มสะสมผลงานของนักเรียน จัดแข่งขันทักษะวิชาการ ทักษะทางวิชาชีพ สนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ บุคลากร กำหนดขอบข่ายหน้าที่ให้ บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจน ประเมินผลการปฏิบัติงาน นำผลการประเมินไปพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และวัดผลประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาคือการจัดการศึกษาแบบทวิ ศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล กิ่งจำปา (2555, หน้า 75) วิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปทุมธานีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม งานเทคโนโลยี ทางการศึกษาของครูอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวิจัยของ วิราวัลย์ ศรีกระทุ่ม (2555, หน้า 5) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหาร โรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริม

การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา งานวิจัยข้างต้นและผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เนื่องจากแนวทางดังกล่าวครอบคลุมการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดนโยบายด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้ชัดเจน วางแผนการดำเนินการ ปฏิบัติตามแผน ติดตามประเมินผล นำผลการประเมินไปพัฒนางานดำเนินการสำรวจความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีความหลากหลายในการจัดการศึกษา ส่งเสริมด้านอินเทอร์เน็ต จัดหางบประมาณ ส่งเสริมให้มีหน่วยงานแสวงหาแนวทางการมีส่วนร่วมและสนับสนุนในการปฏิบัติกิจกรรมจัดการเรียนรู้ตามความสนใจของผู้เรียน

2.4 ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการสอน แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และสื่อการสอน ทางสถาบันอาชีวศึกษาต้องดำเนินการเป็นผู้ประสานความร่วมมือให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเรื่องของการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในด้านเครื่องมือ เครื่องจักร สื่อการสอนกับหน่วยงานภายนอก และดำเนินการหาข้อตกลงในการสร้างเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาต้องสร้างความตระหนักให้กับผู้เรียนในหลักสูตรทวิศึกษา เน้นแนวทำความเข้าใจให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนสมัครใจเข้าสู่ระบบทวิศึกษา มิฉะนั้นจะเป็นการเอาเปรียบนักเรียนที่ตั้งใจจริงที่จะเรียนในระบบทวิศึกษา โดยการจัดทำคู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนทวิศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และสถาบันอาชีวศึกษาร่วมกันบริหารจัดการในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนในกรณีที่โรงเรียนตั้งอยู่ไม่ไกลจากสถาบันอาชีวศึกษา อาจให้วิธีการนำผู้เรียนมาเรียนที่สถาบันอาชีวศึกษาแทนแต่ต้องประสานความร่วมมือในเรื่องของรถรับ-ส่งนักเรียน จัดกิจกรรมศึกษาดูงานให้กับนักเรียน ได้มีโอกาสได้เข้ามาเรียนรู้แหล่งการเรียนรู้ของจริงจากสถานประกอบการ หรือในสถาบันอาชีวศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาจำเป็นต้องสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในชุมชน เพื่อประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา สร้างนักเรียนให้มีความกล้า โดยการสร้างให้ครูเป็นตัวอย่างและแบบอย่างที่ดีในการติดต่อสื่อสาร

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรรถสิทธิ์ เวชกุล (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานีเขต 4 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบกับการขาดแคลนในเรื่องของวัสดุ

อุปกรณ์การใช้คอมพิวเตอร์กับการจัดการเรียนการสอนพบว่ายังขาดแคลนเครื่องคอมพิวเตอร์ยังไม่มีการติดตั้งระบบเครือข่ายในสถานศึกษา และสอดคล้องกับวิจัยของ รอมือ ลีซอติมา (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส ผลการวิจัย พบว่า ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ติดตาม และประเมินผลการทำงาน ของสถานศึกษามีความถี่สูงสุด และ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและ นวัตกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ คงเทพ (2553, บทคัดย่อ) พบว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การบริหารและการจัดการ มีการจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้สนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ในการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและ รู้จักแสวงหาความรู้ได้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากแนวคิด งานวิจัย และผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาด้านเครื่องมือ เครื่องจักร และสื่อการสอน เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เนื่องจากแนวทางดังกล่าวจะส่งผลให้สถานศึกษามีสถานที่เรียน สถานที่ฝึกงานอย่างเพียงพอ และมีความปลอดภัยในการใช้เครื่องมือ เครื่องจักรต่าง ๆ ตลอดจนมีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เครื่องจักร อย่างเป็นระบบ และมีการประเมินผลการใช้เพื่อนำไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2.5 ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา โดยการกำหนดนโยบายด้านอัตรากำลังคนให้ชัดเจน วางแผนอัตรากำลังคน กำหนดสัดส่วนระหว่างครูใน โรงเรียนมัธยมศึกษาและครูในสถาบันอาชีวศึกษาให้เหมาะสมกับนักเรียน มีการกำหนดอัตรากำลังร่วมกัน สร้างแรงจูงใจในการทำงาน มีคู่มือการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการประเมินผลปฏิบัติงาน การพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง คัดเลือกครูดีเข้ามาเป็นครู ส่งเสริมการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมการเตรียมการสอนที่ดี และส่งเสริมความก้าวหน้าให้กับครู มีการจัดทำแผนการศึกษาดูงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และในสถานประกอบการ ในทางปฏิบัติ ควรดำเนินการสำรวจอัตรากำลังคนและบุคลากรในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาถึงความต้องการในด้านต่าง ๆ การจ้างหรือเชิญวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ พิเศษ วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ ส่งเสริมให้ครูได้รับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้และทักษะ จัดกิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ จัดให้มีบริการข้อมูลข่าวสารทางวิชาการและวิชาชีพ จัดประกวด

การสอนแบบใหม่ ๆ ผลงานที่ได้นำออกเผยแพร่ นิเทศในชั้นเรียนเพื่อพัฒนารูปแบบการสอน ให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา บทบาทหน้าที่ของตนเอง แผนการจัดการเรียนรู้ หลักเกณฑ์การวัดผลประเมินผล การจัดการฝึกอาชีพให้กับผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตร ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู ตลอดจนให้ครูสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีความขยันหมั่นเพียรและรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง มีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยเป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้โดยร่วมมือกันทั้ง 2 ฝ่ายอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูเป็นแบบอย่างที่ดีในทุกด้าน ส่งเสริมกระบวนการทำงานเป็นทีม เป็นระบบ และต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ (2554, หน้า 86) วิจัยเรื่อง สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า ครูสามารถใช้สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีอย่างหลากหลายกับเนื้อหาและกิจกรรม อยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิราวัลย์ ศรีกระทุ่ม (2555, หน้า 5) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก

จากแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา งานวิจัยข้างต้นและผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เนื่องจากแนวทางดังกล่าวครอบคลุมการดำเนินงานเพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีศักยภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มขึ้นในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

2.6 ด้านการวัดผลประเมินผล แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล ควรกำหนดนโยบายการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งควรคำนึงถึงความเหมาะสมของสถานศึกษาและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดมาตรฐานของเครื่องมือการวัดผลประเมินผล ปรับปรุงมาตรฐานเครื่องมือให้เหมาะสม วิเคราะห์หาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงพัฒนา ซึ่งในการดำเนินการควรร่วมกันทั้ง 2 ฝ่ายอย่างต่อเนื่องทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ควรจัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนให้แก่ ครู-อาจารย์และครูฝึกในสถานประกอบการที่มีส่วนร่วมในกระบวนการวัดผลประเมินผล โดยการประชุม ปรึกษาหารือ ฝึกการใช้แบบประเมินผลร่วมกัน จัดทำแผนการนิเทศการวัดผลประเมินผลและนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และนำผลไปพัฒนาการจัดการศึกษาแบบทวิ

ศึกษาต่อไป โรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาต้องร่วมมือกันในการวัดผลประเมินผล การจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา มีการกำหนดวิธีการ บุคลากร ระยะเวลาในการดำเนินงานที่เป็น ขั้นตอน เป็นกระบวนการที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือ ตลอดจนหามาตรการช่วยเหลือนักเรียนในการ ปรับปรุงเกรดเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการเทียบโอนรายวิชาได้ โรงเรียนมัธยมศึกษา ดำเนินการ วัดผล ประเมินผล ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถาบันอาชีวศึกษา ดำเนินการ วัดผล ประเมินผลตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ส่วนการโอนผลการเรียน ควรแต่งตั้ง คณะกรรมการทั้ง 2 ฝ่าย ซึ่งทำหน้าที่วิเคราะห์ พิจารณาด้วยการสอบการวัดความรู้ความสามารถ ก่อนจบการศึกษา (สมรรถนะวิชาชีพ) กับผู้เรียน จัดประชุมครูผู้สอนทั้งสองฝ่าย เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวัดผลประเมินผลในหลักสูตรทวิศึกษาอย่างถูกต้อง สถานศึกษาต้องชี้แจงให้ นักเรียนเข้าใจถึงบริบทของตนเองในการเรียนในรูปแบบทวิศึกษาว่าต้องพัฒนาตนเองให้มีผลการ เรียนเพื่อให้ได้ 2 วุฒิการศึกษา ไม่เช่นนั้นการเรียนจะสูญเปล่าโดยการประชุมชี้แจงให้นักเรียน และ ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับวิธีการวัดผลประเมินผลการเรียนในหลักสูตรทวิศึกษา สถานประกอบการ มีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลในภาคปฏิบัติ ส่วนในภาคทฤษฎี วิชาการ ให้ทางสถานศึกษา ร่วมมือกันในวัดผลประเมินผล หามาตรการในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มี ผลการเรียน 2 ในทุกรายวิชา เพื่อใช้ในการเทียบโอนผลการเรียนจากสายสามัญไปสายอาชีพ กำหนดแผนการวัดประเมินผลให้มีการ แก่ตัว หรือ ทำชิ้นงานเพิ่มเติมเพื่อปรับผลการเรียนสำหรับ นักเรียนที่มีผลการเรียนในรายวิชาที่ไม่ถึง 2 ก่อนทำการเทียบโอน จัดทำแผนการฝึกอบรม ให้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา จัดทำแผนการ นิเทศ แผนการวัดประเมินผลที่ชัดเจน กำหนดผู้รับผิดชอบและกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาคือการจัดการศึกษาแบบทวิ ศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ รอมือลี ซอติเมาะ (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมใน การบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานราธิวาส ผลการวิจัย พบว่า ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ประเด็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษา ติดตาม และประเมินผลการทำงานของสถานศึกษามีความถี่สูงสุด และ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ จิราพร ธรรมเจริญ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามูลราชธานีเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็น ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองที่มีต่อความเป็นไปได้ของรูปแบบการมี

ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีเขต 1 คือการมีส่วนร่วมด้านการประเมินผล และสอดคล้องกับแนวทางของ เพ็ญศรี จันปุม (2554, หน้า 69) วิจัยเรื่อง การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของ โรงเรียนในพื้นที่ชุ่มน้ำ บึงโขงหลง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนในพื้นที่ชุ่มน้ำ บึงโขงหลง ด้านการวัดผลประเมินผล มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากแนวทางการประเมินผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาด้านการวัดผลประเมินผล เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง กล่าวคือผู้บริหารทั้ง 2 ฝ่ายต้องให้ความสำคัญและความร่วมมือกัน เพื่อกำหนดนโยบายการวัดผลประเมินผลให้ชัดเจน ตลอดจนแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งควรคำนึงถึงความเหมาะสมของสถานศึกษาและระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดมาตรฐานของเครื่องมือการวัดผลประเมินผล ปรับปรุงมาตรฐานเครื่องมือให้เหมาะสม วิเคราะห์หาข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงพัฒนาการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

2.7 ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ โรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาต้องจัดการแนะแนวทางการเลือกสถานประกอบการในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนได้เลือกให้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน เนื่องจากทางสถาบันอาชีวศึกษาได้ทำความร่วมมือกับสถานประกอบการในการรับนักเรียนเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ดังนั้นควรให้สถานประกอบการช่วยฝึกทักษะในด้านอาชีพให้กับนักเรียนอย่างแท้จริง ส่วนทางสถาบันอาชีวศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนและเน้นทักษะทางวิชาชีพให้กับผู้เรียนและโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องเน้นทักษะในการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคมให้กับผู้เรียน สร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นถึงความจำเป็นและตั้งใจเรียนในระบบให้มาก เพื่อจะได้มีความรู้ความสามารถที่จะเข้ารับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการได้อย่างจริงจัง ครูผู้สอนต้องเป็นแม่แบบ ครูผู้สอนต้องมีความเก่งและความเชี่ยวชาญ โดยการนำคนเก่งมาเป็นครู และส่งครูไปฝึกงานในสถานประกอบการในช่วงปิดภาคเรียนเพื่อเสริมทักษะวิชาชีพให้มากยิ่งขึ้น สถานศึกษาในโรงเรียนมัธยมที่อยู่ใกล้ ๆ กัน ร่วมกันจัดเปิดสอนในรายวิชาที่นักเรียนสนใจอยากเรียนในสาขาวิชาที่ตนเองถนัด จัดชั่วโมงให้นักเรียนได้เข้าไปเรียนในสถานประกอบการหรือสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนได้รับความรู้และทักษะวิชาชีพ สถาบันอาชีวศึกษาควรมีแหล่งฝึกอาชีพรองรับนักเรียนที่เรียนในแบบทวิศึกษา พร้อมทั้งพัก ค่าใช้จ่ายในการเดินทางให้กับโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพในการฝึกอาชีพของนักเรียน เพื่อเอื้อต่อการ

ฝึกงาน เพราะนักเรียนฝึกงานใกล้ ๆ จะทำให้นักเรียน ไม่ได้เรียนรู้ทักษะอาชีพที่ลึกซึ้งอย่างจริงจัง เพราะสถานประกอบการที่ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่เรียน แนะนำให้นักเรียนในเรื่องความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนในรูปแบบทวิศึกษา สร้างความมั่นใจ ศรัทธา ให้เกิดขึ้นกับครู ให้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในรูปแบบทวิศึกษา และให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สำเร็จ

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาคาดการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยูพา กสิรักษ์ (2556, หน้า 115) วิจัยเรื่อง บทบาทในการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 ผลการวิจัย พบว่า บทบาทในการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากแนวคิด งานวิจัย และผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาคาดการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เนื่องจากโรงเรียนมัธยมศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาต้องจัดการแนะแนวทางการเลือกสถานประกอบการในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียน ได้เลือกให้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียน สถานประกอบการช่วยฝึกทักษะในด้านอาชีพให้กับนักเรียนอย่างแท้จริง ส่วนทางสถาบันอาชีวศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนและเน้นทักษะทางวิชาชีพให้กับผู้เรียน ส่วนโรงเรียนมัธยมศึกษาต้องเน้นทักษะในการใช้ชีวิตและความเป็นอยู่ในสังคมให้กับผู้เรียน สร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นถึงความจำเป็นและตั้งใจเรียนในระบบให้มาก เพื่อจะได้มีความรู้ความสามารถที่จะเข้ารับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการได้อย่างจริงจัง

2.8 ด้านการนิเทศการศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาคาดการจัดการศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการประชุมสัมมนาประสานงานด้านการนิเทศการศึกษาร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย มีผู้รับผิดชอบร่วมกัน วางแผนร่วมกัน มีข้อมูลที่ชัดเจน กำหนดนโยบายการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาให้ชัดเจน ให้แนวทางในการพัฒนาบุคลากร มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรให้เหมาะสม กำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากร ประสานงานและจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ มีระบบการนิเทศอย่างชัดเจน และที่สำคัญคือ ผู้บริหารของทั้ง 2 ฝ่าย ต้องตระหนักถึงประโยชน์ของการนิเทศการศึกษาควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการ 2 ฝ่ายเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงาน การบริหารงาน ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา มีคณะกรรมการดำเนินการนิเทศการศึกษา มีการทำงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ มีตารางนิเทศทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาที่แน่นอน ซึ่งต้องวางแผนการเรียนตลอดหลักสูตรร่วมกันทั้ง 2

ฝ่าย มีการและเปลี่ยนความรู้เทคโนโลยีระหว่างสถานศึกษา เข้มสถานศึกษา เพื่อการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกัน

จากผลการวิจัยพบว่าสอดคล้องกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัย ของ กรองทอง จิรเดชากุล (2550, หน้า 15) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่งของการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษาและการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน อาจเป็นเพราะแนวคิดในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลเพื่อการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ยึดหลักการนิเทศและติดตามแบบผสมผสานกับการประเมินตนเองของผู้ปฏิบัติโดยใช้การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการดึงพลังความรับผิดชอบร่วมกันจากทุกส่วน โดยให้การกำกับติดตาม และประเมินผลเป็นส่วนประกอบที่ควบคู่ไปกับการพัฒนางานสู่ความสำเร็จและยั่งยืน โดยการ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล จะพิจารณาคุณภาพของเป้าหมายทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต แต่สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผลผลิตของ โครงการ ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนคุณภาพโรงเรียนมีสัมฤทธิ์ผลเป็นที่ยอมรับนักเรียนเป็นคนดีนักเรียนเป็นคนเก่งและนักเรียนเป็นคนมีความสุข และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศราภรณ์ คำชะนาม (2558, หน้า 183) วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลวิจัยพบว่าการนิเทศภายในและประสิทธิผลของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากแนวคิดงานวิจัย และผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เนื่องจากแนวทางดังกล่าวครอบคลุมการดำเนินงานโดยมีการประชุมสัมมนาประสานงานด้านการนิเทศการศึกษาร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย มีผู้รับผิดชอบร่วมกัน วางแผนร่วมกัน มีข้อมูลที่ชัดเจน กำหนดนโยบายแผนการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาให้ชัดเจน ให้แนวทางในการพัฒนาบุคลากร มีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องกำหนดคุณสมบัติของบุคลากรให้เหมาะสม กำหนดเป้าหมายการพัฒนาบุคลากรประสานงานและจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ มีระบบการนิเทศอย่างชัดเจน และที่สำคัญคือผู้บริหารของทั้ง 2 ฝ่าย ต้องตระหนักถึงประโยชน์ของการนิเทศการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาค่าเฉลี่ยสูงสุดในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี มีข้อเสนอแนะและการนำผลวิจัยไปใช้ดังนี้

1.1 ด้านหลักสูตร พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสำรวจความพร้อมด้านหลักสูตรก่อนการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรสำรวจความพร้อมของสถานศึกษาและสถาบันอาชีวศึกษาที่จัดการศึกษาร่วมกัน กำหนดเป้าหมายคุณลักษณะของผู้เรียน ระยะเวลาดำเนินการ รายละเอียดการฝึกอาชีพ การนิเทศการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ กำหนดหน่วยงานและผู้รับผิดชอบด้านหลักสูตร สร้างความตระหนักของผู้บริหารเกี่ยวกับภาระหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติด้านหลักสูตร

1.2 ด้านการบริหารจัดการศึกษา พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารการจัดทำแผนการเงินงบประมาณในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ดังนั้นผู้บริหารทั้ง 2 ฝ่าย ร่วมมือกันจัดทำแผนการบริหารจัดการศึกษาด้านงบประมาณ ในเรื่องของแหล่งที่มาของงบประมาณและการใช้งบประมาณ ควรให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณและสนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนได้มีโอกาสร่วมในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาร่วมกับโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาที่เหมาะสม ดังนั้นผู้บริหารจัดกิจกรรมศึกษาดูงานทั้งภายนอกและภายในเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรกำหนดนโยบายด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้ชัดเจน วางแผนการดำเนินการปฏิบัติตามแผน ติดตามประเมินผล นำผลการประเมินไปพัฒนางาน

1.4 ด้านเครื่องมือเครื่องจักรและสื่อการสอน พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ในด้านเครื่องมือเครื่องจักร และสื่อการสอนกับหน่วยงานภายนอก ดังนั้นผู้บริหารและบุคลากรทั้ง 2 ฝ่าย ร่วมมือกันในการประสานงานเครือข่ายการเรียนรู้ในด้านเครื่องมือเครื่องจักรสื่อการสอนกับหน่วยงานภายนอก และสร้างความตระหนักให้กับผู้เรียนในหลักสูตรทวิศึกษาโดยจัดทำคู่มือแนวทางการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษาให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมศึกษาดูงานให้กับนักเรียน ได้มีโอกาสได้เข้ามาเรียนรู้แหล่งการเรียนรู้ของจริงจากสถานประกอบการหรือในสถาบันอาชีวศึกษา

1.5 ด้านครูผู้สอนในสถานศึกษา พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมศึกษาดูงานทั้งภายในภายนอกสถานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาให้กับครูผู้สอน ดังนั้น

ผู้บริหารจัดทำแผนการศึกษาดูงานทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาและในสถานประกอบการ ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู ศึกษานิเทศก์ ศึกษานิเทศกร พัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

1.6 ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำผลการนิเทศมาปรับปรุงเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดนโยบายการวัดผลและประเมินผลให้ชัดเจน กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานกำหนดมาตรฐานของเครื่องมือการวัดผลประเมินผล ปรับปรุงมาตรฐานเครื่องมือให้เหมาะสม ดำเนินการวัดผลและประเมินผลร่วมกันทั้ง 2 ฝ่ายอย่างต่อเนื่องทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ กำหนดวิธีการบุคลากร ระยะเวลาในการดำเนินงานวัดผลและประเมินผลที่เป็นขั้นตอน เป็นกระบวนการที่ชัดเจน และน่าเชื่อถือ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานการวัดผลและประเมินผลแล้วนำไปพัฒนาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา

1.7 ด้านการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความพร้อมทางด้านความรู้ ทักษะต่าง ๆ ของนักเรียนในการเข้ารับการฝึกอาชีพในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดการแนะแนวทางการเลือกสถานประกอบการในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนได้เลือกให้ตรงตามสาขาวิชาที่เรียนอย่างเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนสร้างความตระหนักให้กับนักเรียนได้เห็นถึงความจำเป็นและตั้งใจเรียนที่จะเรียนในระบบทวิศึกษา

1.8 ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบทวิศึกษาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารควรมีการวางแผน และประชุมสัมมนาประสานงานด้านการนิเทศการศึกษาร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย และตระหนักถึงประโยชน์ของการนิเทศการศึกษา โดยกำหนดนโยบายการจัดการนิเทศการศึกษาแบบทวิศึกษาให้ชัดเจน ให้แนวทางในการพัฒนาบุคลากรและมีการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของสถานศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี

2.2 ควรนำแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี ไปศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการใช้ในสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ในการจัดการศึกษาแบบทวิศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จังหวัดสุพรรณบุรี